

KÉSZ REGÉNY (VII.)

BRASNYÓ ISTVÁN

Nem kezdtem el lövöldözni, mert szó nélkül elment, mintha parancsba adtam volna neki, én pedig nekiláthattam kialudni magamból a „szokásos” hatását; amint fületem ismét a földre fektettem, már nyoma sem volt a harangszónak, mostanra elült, úgyhogy hiába is lettem volna hegedűtok, nem gyűjthettem volna magamba – valami más után kellett volna nézmem máris, miközben elaludni készültem, kezemben azzal a súlyos revolverrel: még arra gondoltam, mi lesz, ha elsül, és alvás közben az életemre tör; valami kényszert éreztem, hogy megtapogassam minden tagomat, mint aki az imént zuhant ide, valahonnan magasról, és hogy e hirtelen megváltozott körülmények között rendben van-e vele minden. Nehogy az legyen, hogy ha majd fölbredek, ne magamat, ezt a körülírhatatlan szubsztanciát találjam e helyen, hanem inkább valami szubsztitúció uralkodjon el rajtam, és ne a mostanra már többé-kevésbé kialakult egyszeri ember legyek, akiben elakadt az emlékezés, hanem valaki egészen más, aki a tartós fáradtságtól a nyirkos földre roskadt, s verőfényes délutánon pattan ki a szeme, már nem a címerpajzs mezejében vagy a biliárdasztal zöld posztóján eldőlt bábként, hanem a szabad ég alatt, s egyszerűben ott a kezében az a hatalmas revolver, amellyel hogyan állíthatna be bárhová is?

És a táska a fejem alatt a bizonyára még továbbra is érvényes pecséttel? Senki sem szokta maga után széthagyni a dolgait, akármennyire is átmeszelték a történelmi változások! A pecsétnyomónak lehetséges, hogy megérte ily könnyen megszabadulni tőle, a számára kimondottan tövéről hegyére ismert tartalmától, ám az én szerepem merőben más ezzel a táskával kapcsolatban, nekem ez már úgyszólván szerzett járulékos szervem, ha afféle rudimenta is, mivel én a magam egészében sem lehetek sokkalta különb, nemigen lenne állítható velem kapcsolatban a magasabb fejlettségi szint, lehetséges, hogy még a világ elszenvedésére sem vagyok teljes egészében alkalmas, elsősorban bizonyára a kor miatt, de azután sorolhatnánk tovább

is, összhangban a korszellemmel, habár ez minden bizonnyal sebesebben deformálódik annál, hogy ne az legyen az értelmesebb, ha nem igazodom hozzá, egyáltalán figyelembe sem veszem, és valahol majd csak bezáródik velem a kör, ahogy az ördögmalmon ülnek, ha nem szégyellnék fölülni rá. Így igaz: miért pont engem bámuljanak? – föltételezhető, hogy bizonyára éppen ezt szeretném most álmodni, s mi más is készülődhetne bennem álom gyanánt? Úrfi belenéz az ördögmalom apró, szürke lovának a szájába, mintha a gipszből mintázott fejének a korát szeretné megállapítani: ám ez már megint csak egy másik idő, ezt én magam bizonyára megközelítőleg sem élhettem, még a csupasz, pucér térdkalácsomat sem találnák meg itt, ha utánamásnának, a testmaradványaim nélkül viszont végleg nem lehetek az, ami jelenleg vagyok, valami sohasem látott nagyságú krumplival a koponyámban, amelynek csírája majd hamarosan meg fog eredni a két fülemleresztül, csak végleg magunk mögött tudhassuk a hajnalonkénti fagyveszélyt; ettől függetlenül azonban föl kell nyomakodnom a festett nyeregbe, habár az év ilyen korai szakában még egyáltalán nem szoktak búcsút tartani, inkább egyelőre még lehetne havat várni, vagyis még épp elegenden tarthatnak attól, hogy lesz hó, rendes, valamirevaló, hóemberrel és nyírfasöprűvel, amikor kalap helyett lyukas, kék vagy barna zománcú fazekat húzhatnak egymás fejére, és alig lehet majd megkülönböztetni a korommal bekent arcukat, én pedig alszom a címerpajzs zöld mezejében, akár egy elfeledett hősi halott, aki a saját teóriái vagy esztelensége nyomán futott világgá, habár még híre sincs a madárvonulásnak, nem lehetne rám azt mondani, hogy netán az ragadott magával egy lokális történelmi periódus végén.

Mert valójában semmi sem történt itt, legalábbis ki van zárva, hogy velem történhetett volna, hacsak az alváshoz való készülődésemet nem tekintem valami sorsdöntőnek, mert érthető módon képtelen vagyok nyomkövetni, hogy mire fogja ez adni magát, hogy fegyverrel a kezemben kerüljek bármiféle állapotba is, amit képtelen leszek néven nevezni, miként az eddigiek során sem tudtam volna ezt bármi, velem kapcsolatban állóval megtenni, valahogy túl rövidre volt itt fogva az én érzékelési és eligazodási képességem, röviden, a tájékozódásom, egyes-egyedül idomulni voltam képes, de azt szakadatlanul, habár azt sem tudnám pontosan megmondani, hogy voltaképpen mihez is.

Tehát ennek az idomulásnak az eredményeként most egyszeriben magamra maradván, illetve magamra kényszerítve vagy furfangos módon elérve ezt a magambanvalóságot, amikor már a legkevésbé sem kötődhetek olyasféle véges eredményhez, amilyen az önmagamtól is elvárt vagy kívánt kifejezett magatartás, szinte ráartás, amely akár a kétségbeejtésig is fokozható lenne, természetesen a mások rovására: úgyhogy mi is lett volna a különbség eközött meg rögtönzött személyiségem között, hacsak nem az, misze-

rint ez más elgondoláson és ötleten alapult, amennyiben elgondolás vagy ötlet alapját képezheti bármiféle magaviseletnek is – inkább építkeztem belülről tudtomon kívül is az elveszettségemet sugalló helyzetemből, e még fölmérésre szoruló bizonytalanságból vagy alaptalanságból, meg abból, hogy valaki mégiscsak itt van, én vagy akárki más, aki végső soron pontosan így nevezi magát. Egy egyes szám első személyben megszemélyesített vagy megszemélyesült valaki vagy valami, s hogy érzékelései nyomán eredhetnek mind a többiek, továbbá mindaz a tárgyi vagy lényegi dolog, ami egyáltalán szóra érdemes. Egyedül a meglétem lehet kétségtelenül igaz, hiszen ennek révén az imént már távozásra is bírtam egy másik személyt: érdekes, hogy mily kevésbé akadékoskodott, úgyhogy ebből a későbbiek folyamán, ha addig a valómat tekintve nem enyésznek el, bármikor meríthettek, ha a „bármikor” eléggé rövid lejárátúnak is tűnik a valameddig tartás és a teljes elmúlás zárványában.

Tehát itt nagyjából le is zárhatnám az egészet, ami megveszekedett és sikertelen személyemmel kapcsolatos, amennyiben nem éppen itt kezdődne mássá levésem, egyáltalán nem mint esemény, hanem olyasmi, ami mindeddig lappangott: ha egyáltalán lenne bokor, itt kiugraszthatnánk a nyulat a bokorból – nyomban jönnének is, akik üldözőbe szeretnék venni, vagy csak kiáltoznának egymásnak, ég felé lengetett karral:

– Ne hagyj, hogy elmenjen, tegyél sót a farkára! – vagy csak sapkájukat dobálnák kurjongatva a magasba, hátha nem esik vissza: képesek lennének egészen gyerek módjára viselkedni.

Ám most mégis inkább az ördögmalomra kellene figyelnem, ott valahol maradt félbe az a mozdulat, ahogy éppen emelem a lábam, hogy beletegyem a miniatűr kengyelbe, valami gyerek- vagy női cipő szélességéhez van szabva, s kár is volna erőlködnöm, mert ha váltig rángatom ezt a tákolmányt, az egyenlőtlen súlyelosztás folytán könnyen magamra boríthatom – sokkalta egyszerűbb lesz rám nézve, ha Úrfi hanyatt belelök a lovacsákák vontatta kereketlen kiskocsiba, s megkezdem hosszú lejárátú pályámat egy elméleti tengely körül, amelyet félálomban képzelek a mindenség közepének, nem kis mértékben a „szokásos” még mindig tartó, sokaktól ugyan félvállról vett hatása alatt.

– Né, a részeg disznó, úgy alszik itt, mintha odakinn lenne a répaföldön – hallok a megjegyzést, habár bizonyára korai lenne még elvetni a cukorrépát, legföljebb a gondját lehetne, ha már sikerült egy kevéske előleget kicsikarni a gyártól a termésre, és ezentúl már fájjon az ottaniak feje, hogy hogy lesz meg mint lesz.

– Itt legalább nem fázik föl, mert teljesen körüljárja a szél – s ez már afféle békülékenyebb észrevétel.

– Ugyan, már a halottak sem fáznak ilyen időben, egy olyan sem mutatkozott mostanában, aki hazajárna . . .

– Az más, de az ember könnyen megkapja a magáét! Az embernek előre kellene gondolkozni, nem hátrafelé. – Tehát nem mondhatom, hogy nem foglalkoznak velem kimerítően, habár mindig halottakkal összefüggésben emlegetnek vagy velük példázgatólőznek velem kapcsolatban. Mindenesetre kimeríthetetlen példatár! Mintha egy malomban örölnék velük, csontvázuk ott viháncolna az ördögmalom kupolája alatt.

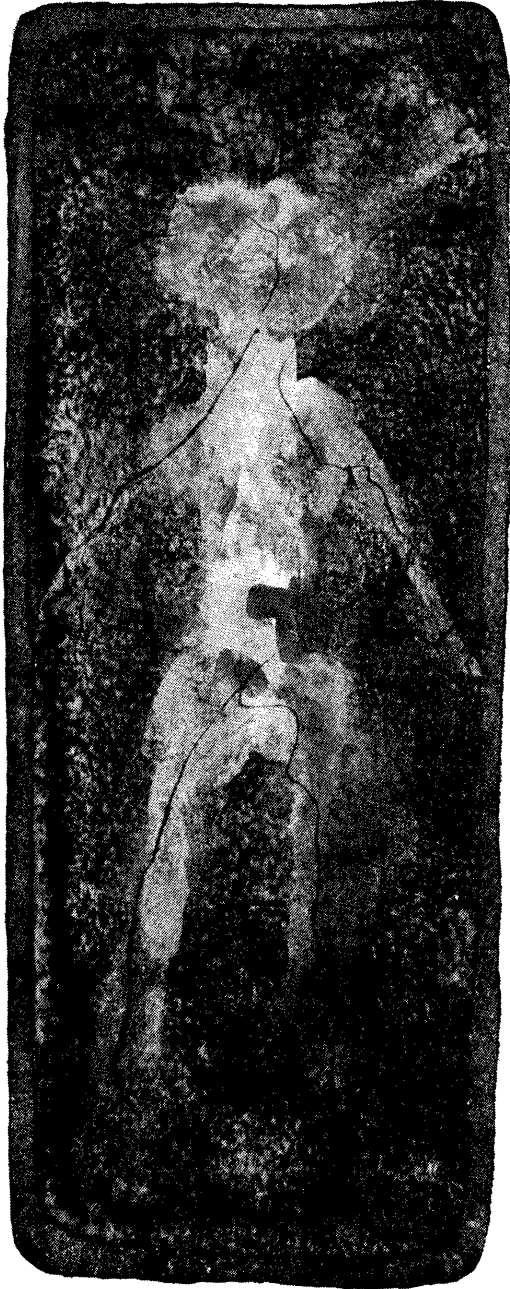
– Nem lenne jobb fölkötni a szélmalom vitorlájára, ott talán gyorsabban kijózanodna. Mert elvégre, ugye, egyik is malom, meg a másik is malom . . . Meg onnan aztán messzire is lehet látni, ha épp fönn van valakivel a vitorla.

Ez valami új még az én számomra is, soha meg nem fordult volna ilyesmi a fejemben, ám most majd megfordul velem a világ, ha akad, aki megteszi, bár nem hiszem, sokkal gyávábbnak ismerem őket ennél. Meg aztán miféle szerep jutna ebben Úrfinak, aki szakadatlanul a pártjukat fogja, még számolni is segít nekik mindig, vagy pontosan megmondja, hogy hol van a hiba a számadásukban, kezdettől fogva úgy jön ki, hogy többet tud róluk, mint ők önmagukról tudhatnak.

Hogy ezek mindig készen állnak arra, hogy kifordítva adják rá valakire a tulajdon bekecsüket, és aztán az majd nézze a maga dolgát, hogy miként tisztázza magát vagy szabadul ki belőle! Akár valami fölhatalmazott bolondingból, amit hirtelen kerítettek elő a tiszteletére. Ugyan hova veheti benne az irányt égnek álló lábakkal? De még hallani fogunk róla, pontosan el fogja mondani, szóról szóra, hogy mit látott az eperfa kopár hegyében vagy még azon is túl. Miféle világ történik ott fejjel lefelé, vajon egy-e az isten odafönn is, meg idelelni is? Ki az, aki kettenként is létezik, és milyen vélemény alapján juthatott erre az elképzelésre, ha nem kimondottan görbe úton?

Mily sokan vannak itt, akik majd szép sorjában zsebre akarnák vágni egymást, mintha a frissen féltalpalt cipő pereméről reszelnék le a faszögek fejét. Pedig fogalmuk sincs arról, mennyi víz férhetne bele egy csizmaszárbába: állnak csak a literessel a kezükben, mintha próbát szeretnének tenni – ilyen bolond foglalatosságot találnak maguknak, félreeső helyen, amikor senki sem látja vagy figyelheti őket. Inkább innának tavalyi pálinkát, mert abból sohasem lehet elege az embernek, és aki már azt sem bírja, csakugyan közel érezheti a végét.

– No, kiszálltak-e már a denevérek? kérdezhetné a szélmolnár, égnek fordított képpel és lógó alsó állkapoccsal, hogy látni a szájában a lekopott fogsorát. Most kellene Úrfi, hogy megállapítsa a pontos életkorát, ha egyáltalán van, és nincs túl már minden lehetséges határon, de hát mégsem csaphat föl hivatlanul is halottkémnek, ez önmagáról a véleménye. Inkább arra



törekszik, hogy kívül maradjon a nyilvánvalóan rá vonatkozó célzásokon, elengedi a füle mellett, akár a fejsze suhintását:

– Hanem maradt-e a mézeslepényből? – Mintha itt nekik bármiféle lepény is sülné a holdvilág karimáján kívül: azt fogd meg, és rágd, vén krampusz, vagy majd én, a malom vitorlájának fölszálló hegyében. Különbösen is, ha jól számolom, már oda az ebédem, meg még egy ebédem, és még egy, mindent egybevetve, ha bele nem sültém máris a számolásba, hiszen az egész nem visszafelé megy, hanem a negatív végtelen felől a nulla felé vezető abszcisszán, amelyik félő, hogy töből leszakad, és semmi egyéb sem marad belőle a számomra, mint a mezei kaland, amely ettől függetlenül is zajlik, fegyverrel a kezemben, mostani vagy egykori ébrenlétem határán, és hogy mindebben bizonyos lehessek, nem ártana, ha belelőnék a lábamba: ettől nyilvánvalóan mindenki szétrebbenne a közelemből, a csattanásától vagy a vér látványától, föltételezem, hogy Úrfi is, mert különben hová futott volna a koronafasövény mentén, amit pedig a tulajdon szemmel láttam és látok most, utólag is – fut előlem, akár az adószedő, amikor tele van a tarsolya, hogy már alig bírja.

És most az lenne az igazi, ha kerítenének maguknak papot, hogy mind Ezeket a szándékaikat meggyónják, ha az olyan egyszerű lenne, mert mostanában már nem a gyom közt tenyészik a pap, távoli parókiára kellene menni, ott keresni, ha mostanra be nem rukkoltatták volna, pedig ki az ördögnek kell manapság a tábori lelkész; úgyhogy hiába is zörgetnének a paplak ablakain, helyettest még nem állított a püspök, pedig milyen szép számban fősorakoztak itt, borongós időben és meghatározhatatlan órán, hogy mirtelen ennyiüknek szüksége lett valamiféle lelki vigaszra? Ezen a váratlan magukba szálláson sem tudna akárki eligazodni, ahhoz nem ennyi időt kellett volna itt élni, hanem még ennyit vagy még annál is jóval többet, mert miből mennyi legyen az elég? Az ember megint itt lenne kénytelen megvárni, hogy elmúljon egy újabb századvég, amikor emennek is, supán egy-két emlékezetnyire, alig hogy vége lett, ha igazából így van ezzel végével.

Tehát akkor most mennek maguknak papot keresni vagy nem mennek, meggyónni valahára egy századvéget, nem azt, amelyik ránk jön, arra még lesz idő, azt a fenékgig fölforgatott gyónást örökbe fogják hagyni, hanem azt az előbbit, a puccparádésat kellene nekik nyélbe ütniük, ha már eddig halogatták, vagy csupán nem tudták rászanni magukat, hogy mindent elősoroljanak, és most is inkább azt néznék, ahogyan én lábbal fölfelé kaszálok a magasban, ott, ahol még egyikük sem járt: ezek talán még mindig el sem hinnék, hogy létezik repülőgép, ha frontarcos korukban nem csördített volna a nyakuk közé – csak ilyesmi következhet az emberre odafönt-ről, ezért is piszkálnák most a magasságot, ahogy meszelőnyéllel szokták a darázsészket, amíg csak valamelyiküket oldalba nem vágja a malomvitorla,

amikor át akar menni a közén, hogy csak úgy záporozik a magával hozott szakajtó kukoricája, alig győzik összekapkodni a molnár tyúkjai: ha egyszer valaki nem nézi, hogy milyen irányból közelítheti meg az ajtót, hiszen mindkét oldalon, amerről bejárat van, fehér keresztet meszeltek fölé; talán innen tudni, hogy arra lehet észak, amarra meg kelet – vagyis ebből még mindig nem tudni semmit sem, csupán arra következtethetek, hogy én mennyire edzett lehetek már ennyi szabad ég alatt eltöltött nappal meg éjszaka után. Mintha arra várnék, hogy valami körmenetet szervezzenek, amelynek az eleje a végét éri, mintha az én tiszteletemre tennék, és hogy suttymban magam is bekapcsolódjak bele, egészen ártatlan képpel, mint akinek már semmi köze az egészhez, habár a gyászmenetre gondolva még mindig összeborzadok: ez lehet az az atavisztikus mélység, amelyből a föl-színre szeretnék bukkanni, de csupán mintha éppen azt nem tudnám, hogy merre lehet fölfelé meg merre lefelé: talán ezért is lehetek a malom vitorlájához kötve, hogy lassanként megtanuljam – hát rááll-e erre végre a hiányos egyensúlyérzésem?

No, akkor kászálódjunk lassan, mondom, ideje lesz végre valahol egy megfelelőbb helyet keresnünk, avagy nem azzal a céllal indultam-e mindahányszor útnak? És csak utóbb sül ki, hogy nekem egyetlenegy hely sem fog megfelelni, még csak gondolatban sem tudnám kiépíteni a számomra megfelelő hely képét, mert az már valahol eleve adva van, és ugyan miért is kellene elképzelnem, hogy milyen az? Egy mindenesetre biztos: nem a malom vitorláján fogok lakni, és hogyha üzembe helyezik, szólítani kelljen: maradok? Megyek? De különben ott alhatnék a vitorlavászonba csavargóva, ennyit biztosan megengednének.

Tehát a revolvert visszateszem a táskába, amelynek még mindig nem vagyok tisztában az egész tartalmával, most meg hirtelen annyira sietősnek érzem a dolgomat, hogy nincs időm nekilátni és kipakolni, talán teljesen rámsötétedne, mire végeznék vele, egyáltalán, mi a fenét tarthatna valaki egy ilyen táskában, teszem azt, mit tartanék benne én, ha egyértelműen az enyém lenne, vagyis csakugyan mit tartok benne? A majdani hagyatékomat, és innen a kifejezett súlya? A nyomorúságos útravalómat? Amikor érzésem szerint hazafelé tartok, akármerre is legyen az! Szerintem még csak meg sem is fognak lepődni, amikor beállítok, mintha minden maradna a régiiben; csupán mihez viszonyítva? És mennyi év után? Habár Úrfítól, mondjuk, még mindig megkérdezhetné valaki:

– No, megtaláltad?

Erre mi egyebet válaszolhatna a nyilvánvaló és szemmel látható tényálláson kívül:

– Nem én. Vagyis mit hogyan megtaláltam-e?

– Hát a hólyagot, amit elszalasztottál! Mikor volt az? Hányban is? Már nem is tudom pontosan...

– Nem lett meg. Elszállt! Ki tudja, hol állt meg.

– Pedig akkora nagy léptekkel futottál utána, hogy azzal voltam, utol-éred. És mégsem!

– Csak az idő múlt vele hiába. Vagy talán még az sem – ezt állítaná Úrfi, pedig még nem is tudnák róla, hogy időközben ez lett a neve. Hogy mi a csoda lehetett eredetileg a neve? Ezt alighanem majd máskor fogom megtudni, és abban is biztos vagyok, hogy nem itt, ahol épp a táska csatját kapcsolom, be, mintha épp lóhajtó subába készülődnék beleülni, és nemsokára ki is fordulna velem a szekér erről az elszíntelenedett udvarról, ahová a milyennek is mondható sorsom vetett? Épp elég bőven időzhettem az elmosódott fantáziámban, nem is fog ártani egy kis rázódás a rugózatlan kocsin, hogy a helyükre kerüljenek nyaki csigolyáim, mint olyan valakinek, aki éppen ködöt készülő fuvarozni, még mielőtt rászakadna az este, hogy tapogatva kelljen keresgélni az utat, amelyik ugyan itt volt, és eddig vezetett is valahová.

Ez lett volna egy kényelmesebb változat az életemre, talán ha megmaradok Süketpusztán, és végeredményben miért ne maradhattam volna meg, afféle álombeli alakként, akit oda lehet képzelni az elgurított, régi kocsikerek küllői közé, hogy egyszer oda fonálként vagy kőként fölgombolyodott, és mintha váratlanul elveszett volna a köztudatból, most meg, lám, itt van, megkerült, vagy inkább megkergült, mert egy istentelenül nagy pisztollyal rohangál, mintha valamire löni szeretne vele, és már ezért is jobb lenne, ha útban volna elfelé, ám ez úgy tesz, mint aki most érkezett, és az sem kétséges, hogy vissza. Ez várt volna ott engem, ha már egyáltalán szóba hoztam, ahogy – legalábbis szerintem – pár nappal ezelőtt is akaratlanul szóba került, elsősorban egy üzenet formájában, mert erre még emlékszem.

Hihetetlen helyeken tenyészik fürtökbe verődve az emberiség – tételezzük föl, habár Félnadrágtól nem igaz, hogy kitellene ilyen üzenet, ezért is marad a pusztá föltételezés. Máskor majd mást fog kitalálni, jelenleg ennyi is épp elégnek tűnik: már az a mozdulat, ahogy elhajtja a palackot, amelyet előbb-utóbb be fognak szántani valamelyik barázdába, tengermély színűbe, ahonnan valószínűleg már sohasem kerül elő – még mindig jobb, ha né tán én magam lennék az, mint akit elcsíptek valahol az ürgelyukban, mielőtt kiutat talált volna belőle, miként egy tetszőleges természeti labirintusból. Még ennyi sem jutott itt nekem, akárkitől nyomban meg is lehetne kérdezni, ha volna, aki kérdezze.

No, de én majd ráteszem a kezem erre, nemigen lesz itt kibúvó az én markomból. – Akarnának-e dohányt íratni? – ilyen nagy táskával a kezemben ezt is megkérdezhetném akárhol, ha már kényelmesen elhelyezkedtem a konyhaasztal mellett.

– Isten ments, azzal olyan sok munka van, meg aztán nem is nagyon akar fejlődni, nem szereti ezeket a földeket.

– Szeret az minden földet, csak kapálni kell szaporán meg napjában öntözni.

– Nincs itt annyi víz, a kút feneké már csupa iszap, és abban csak úgy hemzsegnék az apró, vörös kukacok. Sötétben nem is tanácsos inni belőle, mert még széttúrnák az ember belsejét. Inkább egy rendes kutat kellene ásni, azzal is volnánk jelenleg elfoglalva, csak még nem sikerült kijelölni a pontos helyét.

– Partra ne ássák – szólok bele –, mert akkor annyival többet kell húzni, amilyen magas a part.

– Épp fordítva! Nem úgy állnak itt a vizek, ahogy maga gondolja, pusztán ránézésből! – nyelvel velem egy menyecske vagy mit tudom én, kicsoda, mindenesetre olyan valaki, aki hajlandó velem szóba állni, miközben a többiek csak az orrukat csavargatják.

– Hát akkor ássák a partra, de aztán nehogy az legyen, hogy én mondtam! – győzködök tovább a menyecskével, aki talán még az én fejemben is vizet sejt.

– Maga honnan kerül ide épp ilyenkor? – kérdezi tőlem, pedig éppen erről szeretnék a legkevésbé beszélni. Annyi különb és épületes dolog lenne ezen kívül, amit meg lehetne beszélni, ő meg pont ezt az egyet kezdi el firtatni.

– Ja, csak itt jártam a Suhogóban vagy hogy is hívják – utaltam a legutóbbi kiindulópontomra. – Azoknak nagyon jó kútjuk van, mindjárt az ajtajuk előtt, nem tudom, szoktak-e inni belőle? Aki arra jár, az mind meg szokta kóstolni a vizét...

– Annak? Ne beszéljen már! Mit nem csinálnak azzal a kúttal a részegek, mindig egymást akarják belelökni, nem igaz, hogy legalább ötük már nem vezett bele. Abból a kútból a végén már a lovak sem akartak inni, csak szaglásztaák a vizét.

– Mit ittak akkor, talán bort?

– Azt szeretnék azok ott, a Suhogóban, hogy mindenki azt igyon, de csak az övékéből.

– Miért nem engedik teli vele a kutat, úgy biztosan vernék egymást a vízért az emberek...

– Éppen, majd az a kiállhatatlan Onoka meg a részeges anyja! Nem vette észre, hogy mennyire maguknak valók?

– Ahhoz túlságosan is rövid ideig tartózkodtam ott. Különben is egy másvalaki hívott meg.

– És az az illető íratott dohányt?

– Hogy őszinte legyek, el is felejtettem előhozakodni neki ezzel. Nem találtam rá alkalmas pillanatot.

– Itt a vízről beszél, ott meg a bort itta. Most alkalmasnak látja a pillanatot arra, hogy valakivel dohányt írasson. Pedig sokkal többen szoktak lenni, ott könnyebben találhatott volna valaki megfelelőbbet!

– Amit én ittam, arra azt mondták, hogy „szokásos”. Azelőtt soha életben nem ittam kocsmában sem „szokásost”, sem mást. De meghívtak és muszáj volt innom.

– Akkor hogy szabadult meg tőlük ilyen hamar? Mert ott még együtt kell hogy legyen a társaság, akárkik is legyenek, nem tágítanak azok bizony holnaputánig!

– A kerítésen keresztül – mondtam. – Ugyan semmi más módot nem látam a távozásra.

– Magát aztán meg fogják jegyezni maguknak! Ilyet nem tett velük senki, amióta áll a világ!

– Nem hiszem, hogy lenne miről – igyekeztem véget vetni ennek a személyes irányt vett beszélgetésnek.

– Dehogynem! – és már vártam, hogy a cipőfejemet hozza szóba. – Erről a nagy táskájáról! Csak azt nem tudom, mit hurcolászhat benne, ami annyira fontos lehet, hogy mindig a keze ügyében kell tudnia. Mintha valami messze útra szánta volna magát...

– Ez nincs elég messze, ahol most vagyok? – kérdeztem idegesen a táska miatt. – Meg lehetek én még messzebb is holnap, holnapután. Az elég sok mindentől függ!

– Ugyan már! Gondolja, hogy bolond lesz valaki is dohányt íratni magánál? Van rendes dohánybíró, nem engednek be ide semmi más szerzetet sem. Együtt van itt az egész pakli!

– Ezt nem tudtam. Hogy együtt van a pakli – igyekeztem visszakozni a dohánytermesztésből.

– Még mennyire hogy együtt van. Meg fogja látni! Csak próbálja meg! – az úgy hangzott a szájából, akár valami fenyegetés.

– Ha már így áll a dolog, azért talán nem kötelező megpróbálnom? – érdeklődtem. – Mert az én föltételeim sem túlságosan előnyösek – voltam kénytelen kijelenteni, amikor azt sem tudtam, hogy mit ígérjek, sőt arról sem volt fogalmam, mit szoktak ilyenkor ígérni.

– Emezek fűt-fát ígérnek, de semmi sem lesz igaz belőle, csak a rengeteg munka...

– Fűt-fát, azt én is ígérhetek...

– Csak hogy magának nem hiszik el, mert idegen.

– Szóval, ahhoz helybelinek kell lenni, hogy valamit ígérjessen valaki, és ne tartsa be. Ez itt a szokás – igyekeztem zöld ágra vergődni abból, amibe keveredtem.

– Úgy valahogy – adta értésemre –, maga itt hiába is próbál meg kereskedni.

– Nem is képzeltem azt, hogy valami sok kereskednivalóm lehetne itt, de hátha, gondoltam, mégis...

– Hogyhogy nem láttuk magát még sohasem erre felé – nyugtalanított tovább a kérdéseivel.

– Nem vagyok én olyan régi ebben a szakmában – vettem elejét a további kíváncsiszkodásoknak. – Most is az az érzésem, hogy alaposan beugrattak. Nem kellett volna az erre valóakkal keverednem...

– Van itt a környékben ismerőse? Vagy rokona?

– Nekem? – fogtam csodálkozásra a dolgot. – Ugyan honnan lenne? Honnan is lehetne?

(Folytatjuk)

